

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **A.**, spol. s.r.o. so sídlom B., P., IČO: X., zast. advokátkou J. so sídlom H., P., proti žalovanému: **S.**, so sídlom P., P., IČO: X., zast. advokátkou J., so sídlom P., P., o **zaplatenie 175.120,- Sk s prísl.**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 4 Cob 88/2007-118 zo dňa 30. januára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prešove rozsudkom č.k. 21 Cb 150/2006–994 zo dňa 03.04.2007 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť istinu 176.120,-- Sk s 13% ročným úrokom z omeškania od 15.10.2006 do zaplatenia a na náhradu trov konania vo výške 66.562,-- Sk.

O odvolaní žalovaného proti tomuto rozsudku ako súd odvolací rozhodol Krajský súd

v Prešove rozsudkom č.k. 4 Cob 88/2007–118 zo dňa 30. januára 2008 tak, že zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania v prvostupňovom, a ani v odvolacom konaní nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že medzi spoločnosťou A., s.r.o. ako zhotoviteľom a objednávateľom S. P., došlo dňa 27.11.2006 k uzavretiu zmluvy o budúcej zmluve, na základe ktorej sa budúci objednávateľ a budúci zhotoviteľ zaväzujú, že uzavrú zmluvu o dielo, predmetom ktorej bude projektová dokumentácia uvedená v objednávke č. 2003/138 zo dňa 27.11.2003. Uviedol, že podľa článku II. bodu 4 zmluvy podmienkou k uzavretiu zmluvy o dielo je schválenie projektu. Konštatoval, že prvostupňový súd takúto zmluvu označil za neplatnú, nakoľko podľa § 289 ods. 1 Obchodného zákonníka, chýba jej podstatná náležitosť a to určenie doby, do ktorej sa zmluvné strany zaviazujú uzavrieť budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom, a že podľa prvostupňového súdu ide podľa § 39 Občianskeho zákonníka o neplatnú zmluvu. Uviedol, že prvostupňový súd vychádzal z toho, že ak nie je zmluva o budúcej zmluve platne uzavretá, potom došlo ku konkludentne uzavretej zmluve medzi účastníkmi konania na dodávku projektovej dokumentácie, kde objednávka žalovaného objednávateľa bola akceptovaná dodaním projektovej dokumentácie, a že spor medzi účastníkmi bol iba v lehote splatnosti diela. Uviedol, že žalobca popieral dohodu o odklade splatnosti ceny dodanej projektovej dokumentácie na moment pridelenia finančných prostriedkov z grantov európskeho spoločenstva, z dôvodu, že zo strany riaditeľa školy – žalovaného bol zabezpečovaný o úspechu vo výberovom konaní pri podávaní projektov, respektíve, že budú nájdené finančné prostriedky na zapltenie projektovej dokumentácie. Citoval svedecké výpovede a s poukazom na ustanovenie § 342 ods. 1 Obchodného zákonníka konštatoval, že ak zo zmluvy, alebo ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné, je rozhodujúci úmysel strán prejavovaný pri uzavieraní zmluvy, alebo povaha plnenia pri určení, či čas plnenia je určený v prospech oboch strán, alebo len v prospech jednej z nich. S odkazom na odsek 2 uviedol, že ak čas plnenia určený v prospech dlžníka, pred týmto časom nie je veriteľ oprávnený požadovať plnenie, ale je dlžník oprávnený plniť svoj záväzok. S odvolaním sa na § 36 ods. 1 Obchodného zákonníka uviedol, že vznik, zmenu alebo zánik záväzku, možno viazať na splnenie podmienky, a teda že na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva, alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada. Citoval ustanovenie § 266 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, prejavy vôle sa vykladajú podľa úmyslu konajúcich strán, pričom pri výklade vôle je potrebné zobrať zreteľ na všetky

okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretie zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli. Podľa odvolacieho súdu v tomto prípade bolo potrebné skúmať, aká bola vôľa účastníkov pri uzatváraní zmluvy o dodávke projektovej dokumentácie. Sporné bolo, či má žalobca právo na zaplatenie ceny za dodanú projektovú dokumentáciu, keďže podľa žalovaného splatnosť ceny na zaplatenie ceny, bola viazaná na poskytnutie finančných prostriedkov európskeho spoločenstva. Odvolací súd konštatoval, že ak prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcich strán, pričom sa zoberie zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy, na ktorom štatutárny zástupca právneho predchodcu žalobcu bol upozornený na to, že dodávka projektovej dokumentácie, má riziko v zaplatení ceny projektovej dokumentácie, a fakt, že škola zaplatí momentom poskytnutia finančného grantu európskeho spoločenstva na projekt budovania a rozvoja školstva infraštruktúry, ktorý predkladá Prešovský samosprávny kraj. Fakt, že o schválení grantu nebolo rozhodnuté, označil za dôvod, prečo nenastala splatnosť ceny za dodanú projektovú dokumentáciu. Uviedol, že aj podľa svedeckých výpovedí bola dohodnutá odkladacia podmienka, a že aj dodávka projektovej dokumentácie vychádzala z ústnej dohody, na základe ktorej odvolací súd dospel k záveru, že úmysel zmluvných strán o čase plnenia, čas povinnosti platiť projektovú dokumentáciu, bol viazaný na poskytnutie finančných prostriedkov, a nie na odovzdanie projektovej dokumentácie. Podľa odvolacieho súdu nenastala skutočnosť, ktorá podmieňovala splnenie podmienky splatnosti ceny, keďže projekt schvaľovania grantu nie je ukončený, a preto nie je možné skonštatovať, že žalovaná škola je v omeškaní s povinnosťou platiť za zaplatenie ceny za dodanú projektovú dokumentáciu. Z uvedených dôvodov Krajský súd v Prešove zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 150 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku s vyznačenou právoplatnosťou 17.03.2008 podaním doručeným 11.04.2008 podal dovolanie žalobca a napadnuté rozhodnutie označil za nesprávne, na základe čoho navrhol, aby prvostupňový rozsudok bol potvrdený.

Uviedol, že pohľadávku získal postúpením, že ide o pohľadávku titulom vyfakturovaných projektových prác, ktoré boli použité v stavebnom konaní. Dohodu, na ktorú poukazoval žalovaný o odložení lehoty splatnosti ceny v budúcej zmluve, ktorá bola neplatná, označil za neplatnú od počiatku z dôvodu, že svedeckými výpovedami štatutárnych zástupcov, nemohlo byť preukázané, že k dohode o odložení splatnosti ceny došlo. Namietal,

že žalovaný faktúry nevrátil a po ich doručení nenamietal lehotu splatnosti, a že taktiež výzva na predloženie cenovej ponuky neobsahovala podmienku odloženia lehoty splatnosti. Odkladaciu podmienku, ktorá mala byť na zaplatenie ceny, označil za nejasne formulovanú nezrozumiteľnú, ktorá dohoda o odkladacej podmienke nevyplýva ani zo zmluvy o budúcej zmluve, a ani z výpovedi účastníkov, čomu nasvedčuje aj fakt, že žalovaný faktúry nevrátil. Žalobca má za to, že hlavnú podmienku odloženie vykonateľnosti ako kritérium pri výbere účastníka, ale práve naopak základná podmienka, bola najnižšia cena dohodnutá pri uzatváraní zmluvy a uviedol, že túto podmienku žalovaný zámerne doplnil bez vedomia žalobcu, a preto podľa § 36 ods. 4 Občianskeho zákonníka sa na takúto podmienku nemôže prihliadať. S poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, označil tento úkon za neplatný. Odkladaciu podmienku na dobu neurčitú, to jest schválenie projektu v konečnom dôsledku označil za úkon, ktorý by bol v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku podľa § 265 Obchodného zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. ako podané v zákonnej lehote (§ 240 O.s.p.) s tým, že prípustnosť dovolania je daná ustanovením § 238 ods. 1 O.s.p. Ide o dovolanie proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd prvostupňový rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol. Základnou otázkou dôvodnosti dovolania je, či odvolací súd dospel k správnejmu záveru, že žalobca nemá právo na zaplatenie ceny za dodané projektové práce, keďže splatnosť ceny za dodaný projekt ešte nenastala, z dôvodu odkladacej podmienky, ktorou malo byť odloženie splatnosti ceny, až do momentu, kedy bude projekt schválený. Z dokladu založeného na č. listu 4./ označeného ako zmluva o budúcej zmluve z bodu 2./ článku II. vyplýva, že podmienkou uzavretia budúcej zmluvy o dielo, je schválenie projektu. Podľa zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 17.11.2003, sa zhotoviteľ ako žalovaný a objednávateľ ako žalobca zaviazali, že v budúcnosti uzavrujú zmluvu o dielo, a že projektová dokumentácia, bude využitá na zlepšenie kvality výchovy a vzdelávania v SPŠE financovaných z predvstupovaných štrukturálnych fondov EÚ. Z bodu 4 citovanej zmluvy je zrejmé, že podmienkou uzavretia budúcej zmluvy o dielo je schválenie projektu. Z článku III. vyplýva, že budúci objednávateľ sa zaväzuje uhradiť po úspešnom schválení projektu výšku finančných prostriedkov za uvedenú projektovú dokumentáciu a v zmluve o budúcej zmluve sa zhotoviteľ zaviazal predložiť budúcemu objednávateľovi projektovú dokumentáciu ako súčasť projektu na schválenie. Z dokladu založeného na č. listu 7./ je zrejmé, že predmetom sporu

je zaplatenie faktúry s určeným dátumom splatnosti 14.10.2005 s tým, že plnenie bolo realizované 01.10.2005 na základe objednávky č. 2003/138 zo dňa 21.11.2003, založenej na č. listu 8/. Aktívna legitimácia žalobcu sporná nie je, čomu nasvedčuje doklad založený na č. listu 9./, z ktorého je zrejmé, že došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu na označeného žalobcu v návrhu na začatie konania. Fakt, že žalovaný projektovú dokumentáciu dodanú na základe objednávky prevzal a nevrátil, vyvrátený nebol. Žalovaný žiadnym dokladom nespochybnil, že projektovú dokumentáciu, ktorej právo na zaplatenie ceny je predmetom sporu, prevzal a nevrátil. Sporná nie je ani skutočnosť, že dodávateľ projektových prác plnil na základe objednávky objednávateľa (žalovaného), ako aj to, že faktúru dodávateľa nevrátil a spochybňoval ju iba z dôvodu, že nenastala jej splatnosť.

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je, či dospel k správne mu záveru, že splatnosť ceny za dodanú projektovú dokumentáciu, zatiaľ nenastala, keďže projekt ešte nebol schválený, ale ani odmietnutý, a teda proces schvaľovania projektu nie je uzavretý z dôvodu, že splatnosť ceny projektu bola viazaná na poskytnutie grantu z európskeho spoločenstva. Fakt, že o schválení, či zamietnutí grantu, nebolo doposiaľ rozhodnuté, spochybnený nebol.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd pri posudzovaní, či už nastala splatnosť spornej faktúry, vychádzal s odkazom na ustanovenie § 266 Obchodného zákonníka na prejavy vôle strán pri dojednávaní podmienok pre dodanie projektu a zároveň z jednoznačnej dohody medzi účastníkmi, že predmetný projekt bude zaplatený z prostriedkov poskytnutých európskym spoločenstvom. Žalobca žiadnym hodnoverným dôkazom nevyvrátil skutočnosť, že medzi účastníkmi sporu prebiehali jednania ohľadne spôsobu zaplatenia ceny za projektovú dokumentáciu a svoj nárok odvodzoval, že jeho právo vyplýva z postúpenej pohľadávky týkajúcej sa faktúry 21/2005, ktorou fakturované projektové práce, boli jednoznačne dodané na základe objednávky žalobcu 2003/138 zo dňa 27.11.2003. Z predložených dôkazov nie je sporné, že táto objednávka bola vystavená na základe cenovej ponuky spracovateľa projektových prác, a ako aj fakt, že ten istý deň ako bola vystavená objednávka, bola medzi účastníkmi uzatváraná zmluva o budúcej zmluve, z ktorej obsahu je jednoznačný a zrejmý úmysel budúceho objednávateľa uhradiť finančné prostriedky za dodanú projektovú dokumentáciu po úspešnom schválení projektu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) z uvedených dôvodov sa stotožnil s vysloveným právnym záverom odvolacieho súdu, že nenastala skutočnosť, ktorá by podmieňovala splnenie podmienky splatnosti ceny za dodanú projektovú dokumentáciu, a teda, že žalovaná sa dostala do omeškania s platením. Touto podmienkou bolo poskytnutie finančných prostriedkov európskeho spoločenstva na projekty budovania rozvoja školskej infraštruktúry, o čom doposiaľ nebolo rozhodnuté. Zároveň nebola splnená podmienka podmieňujúca splnenie záväzkov zmluvných strán zakotvená v článku III. Zmluvy o budúcej zmluve, konkrétne budúceho objednávateľa, záväzok cenu uhradiť po úspešnom schválení projektu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) z uvedených dôvodov rozsudok odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove č.k. 4 Cob 88/2007–118 zo dňa 30. januára 2008) označil za vecne správne a dovolanie žalobcu ako právne nedôvodné podľa § 243b ods. 1 O.s.p., zamietol.

Účastníkom dovolacieho konania trovy dovolacieho konania nepriznal, nakoľko im žiadne dôvodne vynaložené trovy v dovolacom konaní nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková